**Dosarul nr. 2-1444/2023**
**Nr. 2-23166138-28-2-22112023**

**H O T Ă R Î R E**

**În numele Legii**

12 martie 2024 or. Dondușeni

Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni

În componență:

**Președintele ședinței, judecătorul** **Tatiana Sobolschi**

**Grefier** **Vasile Iurcișin**

În lipsa reprezentantului reclamantului ,, Nagoltrans,, SRL, înștiințat legal li care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, în lipsa pîrîtului Cebotari Andrian, înștiințat legal,

În șediul instanței, în ședință publică a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ,, nagoltrans,, SRL împotriva lui Cebotaru Andrian, cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobînzilor de întîrziere și a cheltuielilor de judecată, -

**a c o n s t a t a t :**

1. **Argumentarea participanților la proces:**

La 21 noiembrie 2023, reprezentantul ,, Nagoltrans,, SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cebotaru Andrian cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 2477 lei și a dobînzii de întîrziere în mărime de 982 lei, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei și taxa de stat în mărime de 270 lei.

În motivarea acţiunii, reprezentantul reclamantul a invocat că, la data de 29 ianuarie 2021, pârâtul, a încheiat cu „Nagoltrans” S.R.L., contract de locaţiune a automobilului Seat Leon cu numărul de înmatriculare KBB 156.

Potrivit pct. 3.1 din contractul de locaţiune, reclamantul a oferit, iar pârâtul a primit în locaţiune automobilul sus-indicat pe un termen de 4 zile, care a început a curge din data de 29 ianuarie 2021 şi a luat sfârşit la data de 02 februarie 2021.

Potrivit pct. 4.1 din Contractul de locaţiune, părţile au convenit că preţul chiriei pentru o zi constituie suma de 315 lei.

Automobilul sus-menţionat s-a aflat în posesia şi folosinţa pârâtului în perioada 29 ianuarie 2021 - 03 februarie 2021.

Automobilul a fost restituit de locatar cu diverse deteriorări, fapt care se confirmă prin Procesul-verbal de constatare din 03 februarie 2021.

Potrivit pct. 5.4 şi 9.2 din contractul de locaţiune prevede obligaţia locatarului de a restitui automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract în starea în care a fost transmis, în caz contrar este obligat să repare prejudiciul material cauzat.

Menţionează, că potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 556/02A din 16 februarie 2021, efectuat de ”Expertauto-Plus” S.R.L., suma totală a prejudiciului material cauzat companiei în urma producerii deteriorărilor este de 2477 lei, suma necesară pentru reparaţia automobilului.

Pârâtul, fiind citat să se prezinte la examinarea automobilului, nu s-a prezentat.

Dobânda de întârziere pentru neachitarea sumei prejudiciului în termen constituie suma de 982 lei.

La data de 30 octombrie 2023 a fost expediată în adresa pârâtului o notificare prin care a fost somat să achite suma datoriei. Pârâtul a ignorat solicitările de soluţionare a litigiului pe cale amiabilă.

În drept cererea a fost întemeiată pe prevederile art. 166-167 Cod de procedură civilă, art. 9, 11, 16, 942, 947-950, 1251-1787 Cod civil.

Prezenta cerere dee chemare în judecată la 22 noiembrie 2023, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni - Tatiana Sobolschi (f.d. 25).

Prin încheierea din 24.11.2023 a fost acceptată cererea spre examinare și stabilită ședința de judecată cu citarea părților (f. d. 26).

La data de 29.11.2023, copia cererii de chemare în judecată şi înscrisurile anexate au fost expediate, cu aviz, în adresa pârâtului.

În ședința de judecată din 25.01.2024, s-a constatat că citația expediată în adresa pîrîtului nu a fost recepționată de ultimul, fiind restituită cu mențiunea ,,plecat,, , instanța a dispuus citarea publică a lui Cebotaru Andrian în ziarul ,, Dreptul,,

*Reprezentantul reclamantului* în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa .

*Pîrîtul Cebotaru Andrian* în ședința de judecată nu s-a prezentat.

Ținînd cont de faptul că pîrîtul a fost citat legal, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa lui Cebotaru Andrian.

**2. Aprecierea instanței:**

Studiind materialele cauzei civile, examinînd probele prezentate pentru dovedirea celor invocate şi raportîndu-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată concluzionează de a admite integral acţiunea, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilot art. 5 al. 1) Cod de Procedură Civilă *Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Potrivit prevederilor art. 117 Cod Procedură Civilă, *probe în pricini civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea pricinii, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

În conformitate cu prevederile art. 118 al. 1) Cod de Procedură Civilă *Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În corespundere cu art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare si cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Potrivit prevederilor art. 130 al. 1)-4) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare si nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul si interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă si suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe si respingerea altor probe, precum si argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.*

În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă, *Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată*.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CEDO, *instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.*

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, *drepturile si obligaţiile civile apar din contracte si din alte acte juridice.*

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, *persoanele fizice si juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îsi exercite drepturile si să îsi execute obligaţiile cu bună- credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică si cu bunele moravuri. Buna- credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Potrivit art. 774 alin. (1) Cod civil, *„în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face ”, iar potrivit art. 775 alin. (1) Cod Civil „ debitorul si creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării si stingerii obligaţiei”.*

Conform art. 992 Cod civil, *"contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic”.*

În conformitate cu art.316 alin.(1) Cod civil, *actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.*

Potrivit art.858 alin.(1) Cod civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii, iar alin.(2) stabileşte că, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Potrivit prevederilor art. 1251 Cod civil, *prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.*

Conform art. 1254 alin. (1) cod civil*, locatorul este obligat să predea locatarului bunul în starea corespunzătoare, conform destinaţiei convenite prin contract, şi să menţină bunul în această stare pe durata locaţiunii.*

*(2) Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic.*

*(3) Bunul este considerat liber de orice viciu material cînd are caracteristicile convenite.*

*Bunul este liber de vicii materiale în cazul în care poate fi folosit conform destinaţiei*

*stabilite în contract, dacă nu s-a convenit asupra unor anumite caracteristici, sau conform destinaţiei obişnuite a unor asemenea bunuri dacă nu s-a convenit asupra folosinţei.*

*(4) Bunul este considerat liber de orice viciu juridic dacă nici un terţ nu poate valorifica drepturi asupra acestui bun în perioada pentru care a fost încheiat contractul.*

*(5) Locatorul garantează contra viciului material sau juridic chiar dacă nu l-a cunoscut la încheierea contractului.*

*(6) Înainte de a-şi valorifica drepturile, locatarul trebuie să-l informeze pe locator despre viciile bunului depistate.*

*17. Potrivit prevederilor art. 1259 alin. (1) Cod civil, locatorul este obligat să repare prejudiciul care rezultă din perturbarea de către un terţ a folosirii bunului numai în cazul în care terţul este un locatar sau dacă locatorul i-a permis folosinţa bunului sau accesul la el.*

Materialul probator al cauzei denotă faptul, că potrivit extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, S.R.L. ’’Nagoltrans” drept obiect principal de activitate include închirierea autoturismelor (f. d. 8).

Din materialele cauzei rezultă că, la 29.01.2021, S.R.L. „Nagoltrans” în calitate de locator a încheiat cu Cebotaru Andrian în calitate de locatar, contractul de locaţiune a automobilului, potrivit căruia S.R.L. „Nagoltrans” a transmis lui cebotaru Andrian în folosinţă şi posesiune temporară automobilul de model Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156, pe un termen de 4 zile începând cu data de 29 ianuarie 2021, ora $09^{10}$ până la data de 02 februarie 2021, ora $09^{10}$ (pct. 3.1 al contractului), iar ultimul şi-a asumat obligaţia de a achita suma de 315 lei pentru o zi de locaţiune (pct. 4.1 al contractului), precum şi de a restitui automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceeaşi stare în care i-a fost transmis, ţinându-se cont de uzura normală a automobilului (f.d. 10-12).

Totodată, în baza clauzei contractuale stabilite la pct. 5.1, părţile au convenit că, transmiterea automobilului în locaţiune către locatar se face în baza unui proces-verbal de transmitere, semnat de ambele părţi, cu indicarea datei şi orei

transmiterii, iar potrivit pct. 5.3. restituirea automobilului, de asemenea, se face în baza unui proces-verbal de restituire ce se va semna de ambele părţi cu indicarea datei şi orei restituirii şi alte date necesare (f.d. 13).

Prin clauza inserată la pct. 5.6, părţile au stabilit că, locatarul este obligat să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în starea în care i-a fost transmis, ţinând cont de uzura normală a automobilului.

Potrivit procesului-verbal de predare a automobilului la contractul de locaţiune din 29 ianuarie 2021, care a fost semnat de ambele părţi la data de 29 ianuarie 2021, ora $09^{10}$, S.R.L. ”Nagoltrans” a predat lui Cebotaru Andrian, iar ultimul a primit de la S.R.L. ”Nagoltrans”, automobilul de model Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156 (f.d.13).

Ulterior, părţile au semnat procesul-verbal de restituire a automobilului la data de 03 februarie 2021 orele $10^{40}$, care a fost semnat de ambele părţi, prin care Cebotaru Andrian a restituit S.R.L. ”Nagoltrans” automobilul de model Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156, iar la pct. 1.3 al procesului-verbal de restituire, părţile au indicat că, la restituire automobilul avea următoarele deteriorări vizibile: *capac rezervor , panou lateral spate drept* (f. d. 13).

Astfel, potrivit contractului de locaţiune, la pct. 5.4, părţile au stabilit că, în cazul în care la restituire automobilul va avea semne vizibile de deteriorări şi/sau lipsuri, acestea se vor înscrie în procesul-verbal de restituire, după care automobilul va fi examinat de către o întreprindere specializată pentru stabilirea pagubei materiale (f.d. 10).

Drept urmare, prin înştiinţare anexată la materialele cauzei, Cebotaru Andrian a fost informat despre faptul că, la data de 16 februarie 2021, ora 12.00, în mun. Chişinău, str. Studenţilor nr. 7/5, se va efectua examinarea automobilului de model Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156, pentru constatarea pagubei materiale (f.d. 14).

Instanța remarcă faptul că, la clauza contractuală pct. 9.2 al contractului, părţile au stabilit că, dacă locatarul restituie automobilul într-o stare înrăutăţită, cu deteriorări şi/sau lipsuri, este obligat să repare prejudiciul material cauzat locatorului (f. d. 12).

Potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 556/02A din 16 februarie 2021, încheiat de expertul Ciobanu Andrian, în rezultatul examinării automobilului de model Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156, s-a stabilit că mijlocul de transport auto, având deteriorări avariate şi pentru lichidarea lor sunt necesare lucrări de reparaţie – capar rezervor combustibil și panoul lateral din stape drept (f.d.15), iar conform Raportului de evaluare a pagubei nr. 556/02A din 16 februarie 2021, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului Seat Leon, număr de înmatriculare KBB 156, constituie suma de 2477,84 lei (f.d.17-18).

Pe cale de consecinţă, la data de 30 octombrie 2023, S.R.L. ”Nagoltrans”, în scopul soluţionării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa lui Cebotaru Andrian notificarea privind repararea prejudiciului material în mărime de 2477 lei (f.d.20).

În urma examinării cererii şi înscrisurilor, instanța a constatat că aceasta este în totalitate întemeiată atât în latura prejudiciului, cât şi a dobânzii de întârziere.

În parte, referitor la cerinţa privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 982 lei, judecătorul o consideră întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.942 alin.(1) Cod civil*, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.*

*(2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.*

Potrivit art. 874 alin. (1) Cod civil, *în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.*

Pârâtul Cebotaru Andrian nu şi-a onorat obligaţiile sale pecuniare, beneficiind integral de executarea corespunzătoare din partea reclamantei, iar dobânda de întârziere a fost calculată potrivit prevederilor art. 942 Cod civil, fiind reţinută situaţia pârâtului drept consumator la calcularea acesteia, la rată fiind adăugat 5 puncte procentuale pe an (f. d. 22).

Prin urmare, se va încasa de la pârât în beneficiul părţii reclamante suma de 982 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

***3. În ce privesc cerinţele privind încasarea cheltuielilor de judecată judecătorul reţine următoarele:***

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

În conformitate cu art.82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 96 alin. (1) și ($1^1$) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile şi numai dacă această parte pe dosar care a avut câştig de cauză, a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

Instanţa atestă că, interesele părţii reclamante au fost reprezentate de avocatul Pagu Alexandru, fapt ce se confirmă prin mandatul nr.2047270 din 15 noiembrie 2023 (f.d.6).

Reprezentantul părţii reclamante pretinde încasarea cheltuielilor pentru asistenţă juridică în sumă de 2 000 lei, făcând trimitere la bonul de plată Seria DAA nr.08470651 din 16 octombrie 2023 anexat la materialele cauzei (f.d.7).

Prin urmare, instanţa consideră necesar de a admite cerinţa reprezentantului reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată compuse din cheltulieli de asistenţă juridică în sumă de 2000 lei, ca fiind reale, necesare şi rezonabile, suma de 100 lei cheltuieli suportaste de reclamant pentru citarea publică a pîrîtului și suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

În baza art., art. 236-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată

**H O T Ă R Ă Ș T E:**

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de ”NAGOLTRANS”S.R.L. împotriva lui Cebotaru Andrian cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobînzilor de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Cebotaru Andrian, IDNP *****, domiciliat în s. *****,raionul Dondușeni în beneficiul ”NAGOLTRANS”S.R.L., cod fiscal 1012600020172 cu sediul mun. Chișinău, str. Studenților , 7/3, ap. 21 prejudiciul

material în sumă de 2477,00(două mii patru sute șaptezeci și șapte,00) lei și dobînzile de întîziere în sumă de 982,00( nouă sute optzeci și doi) lei.

Se încasează din contul lui Cebotaru Andrian, IDNP *****, domiciliat în s. *****,raionul Dondușeni în beneficiul ”NAGOLTRANS”S.R.L., cod fiscal 1012600020172 cu sediul mun. Chișinău, str. Studenților , 7/3, ap. 21, cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat în sumă de 270,00( două sute șaptezeci,00) lei, asistența juridică în sumă de 2000,00( două mii,00) lei și cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 100,00( una sută,00) lei.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile, prin intermediul judecătoriei Edineţ sediul Donduşeni.

**Președintele ședinței**

**Judecător** **Tatiana Sobolschi**